

PESNIKU

U mojoj tek minuloj prošlosti
Na suncu kad je pucao kamen,
Bosonogi, prašnjavi tabani,
I na njima moje zemlje plamen.

A stenjao sam u stezi mraza
Kad se nokat i meso razdvoje,
Dlanovima brisao sam suze;
To ne beše san u praskozorje.

Poredio sam uboje i rane,
Za sve tražio pravo i nadu,
U danu s imenom za mučenje,
Svojtveno samo najcrtajem adu.

Slomljen, dlanovima punim straha
Držao sam tamne slepoočnice,
Slana od znoja moja košulja,
Pucala je kô na zimi žice.

Kô zver sam režao nad zalogajem,
Čini se sve je čudo iz čudesa,
Kô da je sred šume list papira
Pao sâm nenadano s nebesa.

Pio sam vodu kô zver lapćući,
Kvaseći neštrucane brkove.
Živeo sam ne mesec, ne godinu,
Već, reših, na sate, na trenove.

Svaka noć me uvek iznenadi
Da smrt je obišla mnoge od nas,
A ja sam ponavljao stihove,
I opet jasno čuo Tvoj glas.

Šaputao sam ih kô molitve,
I škropio živom vodom,
U duši čuvao sliku iz bitke,
S njom išao, zvezdom vodiljom.

I to mi beše jedina veza,
Tamo s nekim drugim životom
Gde svet je gackao u blatu,
A smrt uvek bila tu za petom.

I usred tihog, magičnog hoda,
Poređenja reči i slika,
Iskušenjem priroda nas mami,
Iz svakog ugla zamka velika.

Šta?! Nikad nije bilo zlosti,
Ni okrutnosti zbog mog ubeđenja,
Jer oni će odrediti dan kad ću
Razumeti istinu svog spasenja.

I ja sam zahvalan svom sećanju
Što me je nosilo kroz godine,
Kroz užaren kamen i mećavu,
I ledenu vlast moje sudbine.

I sve Tvoje spasonosne reči,
Duševna katarza, pa čistota,
Gde je svaka linija osnova,
Gorak život – mašta sva lepota.

Evo zato – usred pretvaranja,
Podmitljivosti i svakog zla
Moje srce i dalje nije grubo,
A krv mi još uvek je topla.

POEZIJA

Poezija je delo sedih
Muškaraca, ne dečaka,
Ne poletnih, već ranjenih
Sa borama poput raka.

Sto života punim plućima,
Ne dečjim, već muški življenim,
Na dnu tmina, u ponorima
I odatle do nebesa dignutim.

Spoznaja duševnih vrhova,
Dolina, ritova, dubina;
Poezija je zrelost plodova
I zgaslog plamena toplina.

ŽIVOT

Život – od korica do korica,
Pročitah bez sna:
Ispod zamršenih trepavica,
Mrzlina zamućena.

Po nagoveštaju, senama
U magli se vide prijatelji;
Zar ne – tajne nema
Nigde na ovoj lepoj zemlji?

ŽAR-PTICA¹

Lebdeći lutaš nebom crnim,
Mrmoreći po noćima
Prkosiš svim raspričanim,
Planinskim izvorima.

Strela u letu jarkocrvena,
Iskrene bajka si dar,
I iznenada prizemljena,
Kô blještavila udar.

U sjajnom trenu njegovom,
Otkriše ti osobine,
(Sakrivane pred životom),
Pod okriljem tmine.

ŽELJA

Želeo bih tako malo!
Želeo bih da sam panj,
Čovek panj...

Smrznutih ruku,
Smrznutih stopala...
Vrlo je hrabro biti živ,
Svom telu ne biti kriv...

Skupio bih u usta slinu,
Pljunuo bih na lepotu,
U lica grozotu...

U Božiji lik – istinu:
Ne bih se molio kako valja
Setivši se bogalja...

¹ Mitološka ptica u verovanju istočnih Slovena koja je preko dana sakrivena i spava, a noću izleće iz svog gnezda i tako bleštava osvetli čitave predele. (*Prim. prev.*)

GROBNICA

Ne davim se u vodi
I ne gorim u vatri,
S tri aršina² dužine
I aršinom širine:
Rajski se vrt meri.

Al' nisu svima suđene
Tolike površine:
Za one poslednje sne,
Sred grobne dubine,
Dodirom izmerene.

Pritešnjeni u tami,
Kô živi što se stiskaju:
I goli leže u jami,
I oni što ime nemaju,
I oni što behu sami.

Leže tu mrtvaci,
Bez svađe, plača, slina,
Glupi i mudraci
I otac pored sina,
Bez tuge i crnina.

Kuća im beše tesna,
Tešnja od bratske jame,
I tako tamna, hladna
Bez galame,
Beše im snaga uzajamna.

² Stara mera za dužinu – 0,71 m. (*Prim. prev.*)

TRAKTAT O VERI

1

Kad poslednjim, možda, disanjem
Rasplamsam ugljevlja plamen,
I Vatre moćnim treptanjem,
Ispunim zemlju i kamen.

U beloju pustoši ledenoj,
Bez svedoka, sam s Vatrom,
U prostoju reči tiho rečenoj
Njemu – molitvom starom.

2

Sunce se krilo pò godine,
Al' danas – Bože mili,
Vreme je da nas dirne,
Kako bismo kući pohrlili.

Na brzinu ptice se gnezde
I ribe jure u plićak;
Nemam kad gledati zvezde,
Prolećna zemljo, moj si znak.

Cveće, drveće i insekti,
Bez lukavstva, prevare, laži
Sa suncem mogu živeti,
S osmehom punim draži.

3

Pregšt sam, ratnik Gideonov,
U tajgi pio vodu iz reka
I tada, u vremenu onom,
Bio sam duša od čoveka.

Al' na Sinajskoj gori:
Reč gordu, neznanih slogova
Čuh u nekoj novoj meri,
Kojom meri jedino Jehova.

4

Dobro i zlo, toplo i hladno,
Potok vatre i tihost leda,
Sve je poređenjem podeljeno,
Osećanja duše i jeda.

Kad je sreća pobuda jedina
I razlog sutrašnjeg jada,
Kad je živa i strvina:
Sva od užasnog smrada.

I to, što biće – neće biti,
Sutra je sunce kô i danas,
Tad ćeš prvi put čuti:
Budin suđeni glas.

5

Tajga ipak s razlogom,
Učeci o religijama svim,
Ne sreće se s jednom knjigom:
Jevanđeljem Hristovim.

(1949–1950)

BUKET

Cvetovi s golog stenja odrona,
Tamo gde i nije mesto za cvet,
Kao da su bačeni s balkona
U razbacani buket.

Leže u prašini pored puta.
Zastadoh pred njima – o, čudesa!
S pažnjom ih stavih ispod kaputa
Dižući se u nebesa.

(S ruskog preveo **Anđelko Zablaćanski**)